

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο-πλαίσιο των Τ.Ε.Ι. (Ν. 1404/83), η πρακτική άσκηση των φοιτητών αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού έργου και συνεπώς αναπόσπαστο τμήμα των σπουδών τους, χαρακτηρίζοντας έτσι την βαρύτητα και την σημασία που έχει ο θεσμός. Για πρώτη φορά με τον νόμο πλαίσιο των Τ.Ε.Ι. (Ν. 1404/83) πραγματοποιείται πρακτική άσκηση σε θεσμοθετημένες θέσεις τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα, μετά από σχετικό προγραμματισμό-σχεδιασμό. Επίσης για πρώτη φορά θεσμοθετείται η καταβολή αποζημίωσης στους ασκούμενους σπουδαστές και παρέχεται ασφαλιστική κάλυψή τους έναντι επαγγελματικού κινδύνου, κατά τη διάρκεια της άσκησής τους. Τέλος η πρακτική άσκηση είναι εποπτευόμενη από το εκπαιδευτικό προσωπικό των Τ.Ε.Ι. και διεξάγεται με βάση το περίγραμμα προγράμματος πρακτικής άσκησης για κάθε ειδικότητα. Ως εκ τούτου, ο προσανατολισμός της Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης δίνει ξεχωριστή σημασία στην πρακτική άσκηση των φοιτητών της συμβάλλοντας άμεσα στην σύνδεση τους με την παραγωγή, διότι η διαδικασία αυτή εξασφαλίζει την δημιουργία ενός δίαυλου αμφίδρομης μεταβίβασης των πληροφοριών μεταξύ των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων. Είναι ένας τρόπος σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη.

Η εφαρμογή της αποκτημένης γνώσης στην αγορά εργασίας μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, καθώς και στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των τελειόφοιτων. Επίσης, η απόκτηση τέτοιων εμπειριών μπορεί να βοηθήσει στον σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό των φοιτητών, οι οποίοι, σε πολλές περιπτώσεις, ενδέχεται να μην έχουν ορίσει τους επαγγελματικούς τους στόχους.

Συγκεκριμένα η πρακτική άσκηση:

- Είναι υποχρεωτική.
- Έχει εξάμηνη διάρκεια (ημερολογιακό εξάμηνο).
- Διεξάγεται το τελευταίο εξάμηνο των σπουδών.
- Είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη του πτυχίου.

Κύριος σκοπός της πρακτικής άσκησης είναι η ενημέρωση των ασκούμενων για τη διάρθρωση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή η συσχέτιση των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών με την παραγωγική διαδικασία στους χώρους εργασίας κατά τέτοιο τρόπο, ώστε με την αποφοίτησή τους οι ασκούμενοι φοιτητές να έχουν αποκτήσει και σε πρακτικό πλέον επίπεδο τα πολύτιμα εκείνα εφόδια που θα ολοκληρώσουν τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα του τμήματος.

2. ΠΡΑΚΤΙΚΗ Ο.Α.Ε.Δ.

2.1 Θεσμικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 24 του Ν. 1404/83 για τη "Δομή και λειτουργία των Τ.Ε.Ι.", καθιερώνεται για πρώτη φορά, η πρακτική άσκηση, ως αναπόσπαστο τμήμα των σπουδών. Με το Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ.) υπ' αριθ. 174/85 (Φ.Ε.Κ. 59/τ.Α' /29-3-85) για την "Άσκηση στο επάγγελμα των φοιτητών των Τ.Ε.Ι.", εισάγεται το πλαίσιο της οργάνωσης αλλά και εποπτείας και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης. Πιο συγκεκριμένα στο αναφερθέν Π.Δ.:

- Καθορίζεται η διάρκεια της πρακτικής άσκησης,
- Θεσμοθετείται το περίγραμμα του προγράμματος πρακτικής άσκησης για κάθε ειδικότητα,
- Θεσμοθετείται η επιτροπή πρακτικής άσκησης,
- Καθιερώνεται η εποπτεία τόσο για τον φορέα απασχόλησης όσο και για το Τμήμα,
- Καθορίζονται οι όροι και τα λοιπά δικαιώματα, αλλά και οι υποχρεώσεις των ασκούμενων φοιτητών,
- Αναφέρεται η διαδικασία της αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης και τέλος
- Γίνεται αναφορά στο βιβλίο πρακτικής άσκησης, που τηρείται από τους ασκούμενους.

Επιπλέον, με την υπ' αριθ. Ε5/1303/3-3-86 κοινή απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.) και του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θεσμοθετείται η ασφάλιση των φοιτητών και κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης πέρα από το χρόνο φοίτησης τους στα Τ.Ε.Ι. κατά το οποίο τους παρέχεται ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη σύμφωνα με το Π.Δ. 174/84 (ΦΕΚ 61/τ.Α' /8-5-84) "Ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη φοιτητών Τ.Ε.Ι."

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 71 του Ν.1566/85 (ΦΕΚ 167/τ. Α'/30-9-85) καθορίζεται ο τρόπος της αποζημίωσης των ασκούμενων φοιτητών. Ειδικότερα για το ύψος της αποζημίωσης καθώς και άλλα παρεμφερή θέματα έχουν δοθεί διευκρινήσεις μέσω εγκυκλίων του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και του Υπουργείου Εργασίας. Τέλος με το Π.Δ. υπ' αριθ. 483/13-11-84 (ΦΕΚ 173/τ.Α' /13-11-84) ορίζονται διευκολύνσεις που παρέχονται γενικά στους εργαζόμενους φοιτητές των Τ.Ε.Ι., στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι φοιτητές που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση.

2.2 Αποζημίωση

Το ύψος της αποζημίωσης των ασκούμενων φοιτητών σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ορίζεται στο ποσοστό 80% επί του

ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κάθε φορά, με βάση την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και καταβάλλεται σε μηνιαία βάση από τον φορέα απασχόλησης. Οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα επιχορηγούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ. σε ποσοστό 50% επί της καταβαλλόμενης κάθε φορά αποζημίωσης. Η επιχορήγηση γίνεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ. στην έδρα της επιχείρησης στο τέλος της πρακτικής άσκησης και εντός τριών μηνών. Η αποζημίωση στον Δημόσιο Τομέα, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και στις υπηρεσίες των Τ.Ε.Ι. ανέρχεται στα 205,42 € το μήνα (μείον τις νόμιμες κρατήσεις) και καταβάλλεται στον ασκούμενο φοιτητή με την προϋπόθεση ότι αυτός απασχολήθηκε κανονικά όλο το μήνα στην υπηρεσία. Σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, δεν επιχορηγούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ..

2.3 Ασφαλιστική Κάλυψη

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., κατά επαγγελματικού κινδύνου ατυχήματος (όχι και για τον κλάδο παροχών ασθένειας και μητρότητας σε είδος και σε χρήμα). Οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται σε ποσοστό 1% επί του τεκμαρτού ημερομίσθιου της δωδέκατης (12ης) ασφαλιστικής κλάσης όπως ισχύει κάθε φορά και καταβάλλεται από τον εργοδότη σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α. για τον τρόπο είσπραξης των εισφορών.

Διάφορα Θέματα

Αν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης διαπιστωθεί ότι ο/η ασκούμενος/η δεν απασχολείται σε θέματα που αφορούν το αντικείμενο σπουδών του Τμήματος υπό ευρεία έννοια, (Ο ασκούμενος θα πρέπει να καταχωρεί Λογιστικά άρθρα στα λογιστικά βιβλία να συμμετέχει και να υποβοηθεί στις εργασίες σύνταξης περιοδικών και εκκαθαριστικών δηλώσεων ΦΠΑ, δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων και γενικά να συμμετέχει στις εργασίες της επιχείρησης που ασκείται, υπό το πρίσμα της λήψης όλων των απαραίτητων εμπειρικών γνώσεων ώστε στη συνέχεια να μπορέσει να εργαστεί σαν Λογιστής) , ή ότι ο φορέας απασχόλησης τον/την ετεροαπασχολεί οφείλει να το δηλώσει εγγράφως, τόσο στον υπεύθυνο/επιβλέποντα που έχει ορισθεί από την επιχείρηση, όσο και στον υπεύθυνο επόπτη που έχει ορισθεί από το τμήμα προέλευσης (Τμήμα Λογιστικής). Ο τελευταίος αφού εξετάσει το ζήτημα είναι εκείνος που θα αποφασίσει αν συντρέχει λόγος αλλαγής της θέσης εργασίας ή όχι, και σε καταφατική περίπτωση θα συνεργαστεί με την επιτροπή πρακτικής άσκησης για την τοποθέτησή τους σε άλλη θέση.

Σε περιπτώσεις που ο φορέας απασχόλησης δεν ακολουθεί σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα απασχόλησης των ασκούμενων ή τους ετεροαπασχολεί, είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση της επιτροπής πρακτικής άσκησης του τμήματος να διακοπεί η πρακτική άσκηση στον συγκεκριμένο εργασιακό χώρο. Η επιτροπή σε αυτή την περίπτωση

μεριμνά, ώστε να βρεθεί κατά προτεραιότητα νέα θέση για τον ασκούμενο που διέκοψε με τον τρόπο αυτό. Στη νέα θέση πραγματοποιείται πρακτική άσκηση μόνο για το διάστημα που υπολείπεται για την συμπλήρωση του χρόνου των έξι μηνών.

Ο ασκούμενος, στο χώρο εργασίας, υποχρεούται να ακολουθεί το ωράριο λειτουργίας της επιχείρησης, τους κανονισμούς ασφαλείας και εργασίας καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό της επιχείρησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του ασκούμενου με τα παραπάνω, ενημερώνεται σχετικά το τμήμα Λογιστικής, μέσω του επόπτη εκπαιδευτικού, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωσή του.

Σε περίπτωση υποτροπής του ασκούμενου, η επιχείρηση μπορεί να καταγγείλει μονομερώς την ειδική σύμβαση και να διακόψει την απασχόλησή του. Η πρακτική άσκηση και συνεπώς και η ειδική σύμβαση, λήγει αυτομάτως. Τότε ο φοιτητής, υποχρεούται να επαναλάβει, το επόμενο εξάμηνο τη διαδικασία εξεύρεσης νέας θέσης και να πραγματοποιήσει εκ νέου πρακτική άσκηση.

Ο εργοδότης οφείλει να καταβάλει στους ασκούμενους το 80% του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη που ισχύει κάθε φορά σύμφωνα με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Ο ΟΑΕΔ αποδίδει στον εργοδότη το 50% της αποζημίωσης που καταβάλλεται στον ασκούμενο. Η απόδοση θα γίνεται από την Υπηρεσία του ΟΑΕΔ της έδρας της επιχείρησης κάθε τρίμηνο, με επιταγή που θα εκδίδεται στο όνομα του εργοδότη. Για όσους εργοδότες το επιθυμούν μπορεί να γίνεται και μία φορά στο τέλος της περιόδου της πρακτικής άσκησης, που είναι και η πλέον ενδεδειγμένη διαδικασία.

Προσοχή: Η αξίωση του εργοδότη παραγράφεται εφόσον δεν ασκηθεί μέσα στους τρεις μήνες που ακολουθούν το πέρας της πρακτικής άσκησης του φοιτητή.

Για την απόδοση του ποσού κάθε τρίμηνο ο εργοδότης θα πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία του ΟΑΕΔ τα εξής δικαιολογητικά:

(α) Βεβαίωση του ΤΕΙ ότι ο φοιτητής έχει τις προϋποθέσεις ν' αρχίσει την εξάμηνη πρακτική άσκηση σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 174/85. [Παρέχεται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Λογιστικής]

(β) Αντίγραφο της ειδικής σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ του εργοδότη και του Τμήματος του ΤΕΙ του φοιτητή κατά την έναρξη της πρακτικής άσκησης.

(γ) Υπεύθυνη δήλωση το εργοδότη εις διπλούν σε ειδικό έντυπο που χορηγείται από τις Υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, το οποίο θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: τον ακριβή τίτλο της επιχείρησης, τον αριθμό μητρώου, τη διεύθυνση, τα ατομικά στοιχεία του ατόμου που ορίζεται ως εκπρόσωπος της επιχείρησης για τη συναλλαγή με τον ΟΑΕΔ και το ονοματεπώνυμο των ασκούμενων.

Οι φοιτητές των ΤΕΙ κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης, εκτός από το δικαίωμα της αποζημίωσης και ασφάλισής τους έναντι επαγγελματικού κινδύνου, δεν αποκτούν κανένα άλλο δικαίωμα εργασιακής ή συνταξιοδοτικής μορφής σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Νόμου 1351/83.

2.4 Πρακτική Άσκηση στο Τ.Ε.Ι.

Πριν την έναρξη της πρακτικής άσκησης ο φοιτητής:

- Παρακολουθεί τις ανακοινώσεις του τμήματος, σχετικά με την Π.Α και στον χρόνο που ορίζεται, υποβάλλει αίτηση στην γραμματεία του Τμήματος, η οποία συνοδεύεται από βεβαίωση του εργοδότη που θα δεχτεί τον σπουδαστή για Πρακτική.
- Η Γραμματεία ελέγχει και βεβαιώνει αν ο σπουδαστής έχει όλες τις προϋποθέσεις για να πραγματοποιήσει την Π.Α
- Παραλαμβάνει τρία (3) αντίγραφα της "Ειδικής Σύμβασης Εργασίας" και αφού όλα υπογραφούν από τα συμβαλλόμενα μέρη, κρατά ένα ο ίδιος ένα παραμένει στο γραφείο πρακτικής και το τρίτο το παραδίδει στο αρμόδιο γραφείο μισθοδοσίας του Τ.Ε.Ι
- Παραλαμβάνει "Βιβλίο Πρακτικής Άσκησης" το οποίο ενημερώνεται σε εβδομαδιαία βάση κατά την διάρκεια της πρακτικής.
- Αφού αρχίσει η πρακτική άσκηση και συνταχθεί η ειδική σύμβαση εργασίας ο σπουδαστής υποχρεούται: Να προσκομίσει στο Τμήμα Ένα (1) υπογεγραμμένο αντίγραφο της ειδικής σύμβασης εργασίας

Τι πρέπει να γνωρίζει ο εργοδότης

- Ο φορέας απασχόλησης δεν είναι υποχρεωμένος να αναγγείλει τη Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης στον ΟΑΕΔ ή στην Επιθεώρηση Εργασίας, εφόσον πρόκειται για Ειδική Σύμβαση Εργασίας που αφορά μόνο τα εμπλεκόμενα μέρη και δεν προκύπτουν υποχρεώσεις προς τον ΟΑΕΔ. Σε περίπτωση ελέγχου από ελεγκτική δημόσια υπηρεσία, αρκεί μόνο η επίδειξη της Σύμβασης.
- Μέσα στις υποχρεώσεις του εργοδότη είναι και η μηνιαία καταβολή της νόμιμης αμοιβής του σπουδαστή σύμφωνα με τη νομοθεσία και η ασφάλιση του σπουδαστή έναντι ατυχήματος στο ΙΚΑ.

Με τη λήξη της πρακτικής άσκησης:

- Καταθέτει το βιβλίο πρακτικής άσκησης κατάλληλα συμπληρωμένο με τον αριθμό εβδομαδιαίων εκθέσεων, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του.
- Απόσπασμα ατομικής ασφάλισης (ή βεβαίωση του εργοδότη επικυρωμένη από το Ι.Κ.Α.).
- Βεβαίωση από το φορέα απασχόλησης σχετικά με το αντικείμενο και το χρονικό διάστημα που τον απασχόλησε.

Περίοδοι Υλοποίησης Π.Α.

- Για το χειμερινό εξάμηνο, η ΠΑ αρχίζει στις 1 Οκτωβρίου και τελειώνει στις 31 Μαρτίου.
- Για το εαρινό εξάμηνο, η ΠΑ αρχίζει στις 1 Απριλίου και τελειώνει στις 30 Σεπτεμβρίου.

Οι αιτήσεις κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος αρκετά νωρίτερα. Ενδεικτικά, η προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και στις 15 Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ

Το θεσμικό πλαίσιο της Π.Α είναι το ίδιο, είτε γίνεται μέσω ΟΑΕΔ είτε μέσω ΕΣΠΑ. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Π.Α μέσω ΕΣΠΑ θα ανατρέξετε στην παρακάτω διεύθυνση:

<https://praktiki.teiste.gr/>

Η Υπεύθυνη πρακτικής άσκησης

Α. ΤΑΜΑΡΕΣΗ

Καθηγήτρια Εφαρμογών